

Bölüm 19

ÇOCUK HEKİMİ BAKIŞ AÇISIYLA ERGENLERİN CİNSEL İSTİSMARI

Prof. Dr. Betül Ulukol

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Uz. Dr. Zeynep Gizem Ergün Özdel

Cüneyt Yıldız Gürsu Devlet Hastanesi

Çocukların fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerini etkileyen cinsel istismar, kötü muamelenin diğer tiplerinde olduğu gibi çocukluğun hemen her döneminde karşımıza çıkan ve büyük risklere kaynaklık yapan ciddi bir sorundur.

Çocuğun cinsel istismarı; çocuğun, tam olarak anlamadığı, onay vermesinin mümkün olmadığı ya da gelişimsel olarak henüz hazır olmadığı için onay veremeyeceği ya da toplumun yasalarını veya sosyal tabularını ihlal eden bir cinsel aktivite içinde yer alması şeklinde tanımlar. Bu tanımda özellikle “çocuğun gelişimsel olarak hazır olmayışı” ve “onayın mümkün olamayacağı” vurgulanmaktadır (1).

Ergenlik, yaşamın *çocukluktan yetişkinliğe* geçiş sürecini kapsayan dönemdir. Birleşmiş Milletler ergenlik döneminin sınırlarını 10 - 19 yaş olarak tanımlasa da son yıllarda gelişimin 19 yaştan sonra da devam ettiği belirtilerek ergenlik yaş sınırının 10 - 24 yaş olarak kabul edilmesi önerilmektedir. (2). Ergenliğin yirmili yaşların ortalarına kadar uzatılma önerisine rağmen tüm dünyada çocukluk yaş sınırı 18 yaş olarak kabul edilmektedir. Türkiye’de de tüm yasalar çocuğu 18 yaşın altındaki birey olarak kabul eder. Bu durumda çocuğun cinsel istismarı ifadesi 18 yaş altındaki bireyin cinsel şiddete uğraması olarak tanımlanmak durumundadır. Ancak ergen cinsel istismarı ifadesi henüz daha erişkin olmamış bireylerin cinsel istismarını ifade etmek üzere, yirmili yaşların ilk yarısını da kapsayacak şekilde genişletilmelidir.

Ergenlik söz konusu olduğunda toplumdaki genel kanaat çocukların artık birçok konuda yeterliliğini sağlamış olduğu, dolayısıyla kendilerini riskli durumlardan uzak tutabileceklerine ilişkin kabuldür. Oysa ergenlik dönemin-

KAYNAKLAR

1. World Health Organization -Preventing child maltreatment: a guide to taking action and generating evidence-2006.
2. Sawyer SM, Azzopardi PS, Wickermarathne D, Patton GC. (2018) The age of adolescence. *Lancet*, 2018; 2(3): 223 -228
3. World Health Organization, Global status report on violence prevention, 2014.
4. Türkiye'de Çocuk istismarı ve Aile İçi Şiddet Araştırması Raporu, UNICEF 2010.
5. İstatistiklerle Türkiye-TUİK 2015 Raporu
6. Ulukol B. Kahiloğulları A, Sethi D. Adverse Childhood experiences survey among university students in Turkey Study Report-2013.
7. Ulukol B. Turkey Ace Study Team. Adverse Childhood Experiences Survey Among University Students In Turkey- 2018, 1st International Eurasian Congress Of Social Pediatrics, 2018, İstanbul
8. Crawford-Jakubiak, J. E., Alderman, E. M., Leventhal, J. M., & Committee on Child Abuse and Neglect. (2017). Care of the adolescent after an acute sexual assault. *Pediatrics*, 139(3), e20164243.
9. Ulukol B. A new project; A structured child protection service in Turkey, National Child Advocacy Center Symposium, 2012 Hunstville,USA
10. Öncü B, Ergenlikte Beyin Gelişimi ve Ergen Davranışlarına Yansıması 50. Ulusal Psikiyatri Kongresi, 2014
11. Okan İbiloğlu A, Atlı A, Oto R, Özkan M, Çocukluk Çağı Cinsel İstismar ve Enest Olgularına Çok Yönlü Bakış (Multifaceted Glance on Childhood Sexual Abuse and Incest),Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry 2018; 10(1):84-98 doi: 10.18863/pgy.336520
12. Bayraktar S, İnsanlığın Kanayan yarası Çocuk İstismarı ve İhmali, Nobel Tıp Kitabevleri- Mart 2015, İstanbul
13. Gottschall, J. A., Gottschall, T. A. (2003). Are per-incident rape-pregnancy rates higher than per-incident consensual pregnancy rates?. *Human Nature*, 14(1), 1-20.
14. Committee, O. A. (2012). Emergency contraception. *Pediatrics*,130(6), 1174.
15. <https://www.cdc.gov/std/tg2015/sexual-assault.htm>
16. Yüksel F. Çocuk İzlem Merkezleri Memnuniyet Araştırması. Sosyal Pediatri Yüksek Lisans Tezi, 2018, Ankara